

Aan de andere kant van de tafel

Het hoorrecht door de bril van de burgemeester

“Horen is geen formeel tussenstation, maar een bestuurlijk instrument om het dossier te verbeteren, tunnelvisie te vermijden en tot een draagkrachtig gemotiveerde beslissing te komen.”

Wim Dries
Burgemeester

CPS-studiedag

BURGEMEESTER WIM DRIES • CPS-STUDIEDAG

Horen vóór beslissen

Rol van burgemeester
in bestuurlijke procedures

Welke rol neemt burgemeester op tussen signal en maatregel?

Beslissen onder onzekerheid

Dossiers zijn zelden volledig

Informatie zit verspreid bij partners

Niet alle politie- of juridische info is
deelbaar

**Bestuurlijke vraag gaat niet over strafrechtelijke schuld, maar over
verantwoorde maatregel.**

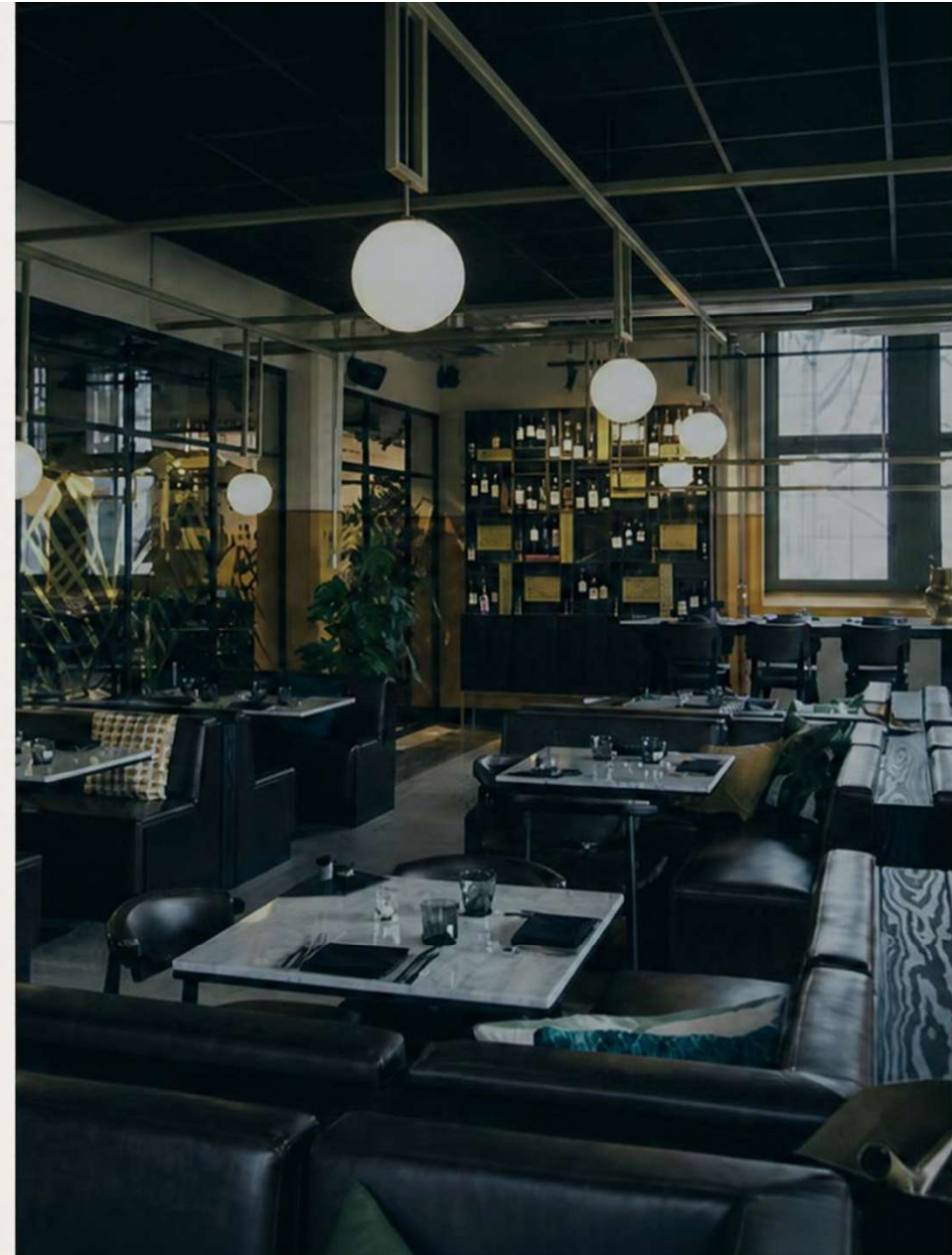
Lokale kennis helpt signaleren. Informele kennis is geen bewijs.

Herkenbaar praktijkdossier

Horecazaak vraagt exploitatievergunning.

Financiële stukken roepen vragen op. Derde treedt op als aanspreekpunt en vertaler. Er zijn eerdere meldingen en politie-interventies, maar informatie is beperkt deelbaar. Aanvrager vraagt eerlijke kans.

Wat weten we? Wat veronderstellen we? Wat vragen we aan betrokkene?

Horen begint vóór hoorzitting

Baken bestuurlijke problematiek af. Benoem rechtsgrond, bevoegd orgaan en draagkrachtige elementen.
Vertrouwen in administratie is cruciaal.

Drie functies van horen

01

CORRIGEREN

Zijn feiten juist, volledig en actueel?
Kloppen personen en documenten?

02

VERKLAREN

Welke alternatieve verklaring bestaat?
Wat verheldert onduidelijkheid of
tegenspraak?

03

BEOORDELEN

Verandert uitleg risico-inschatting? Is
onderzoek of lichtere maatregel nodig?

Betrokkene moet beslissing daadwerkelijk kunnen beïnvloeden — schijnhoor is geen horen.

Horen onder druk

Intimidatie kan luid of subtiel zijn

Agressieve communicatie, persoonlijke aanvallen, entourage, juridische, politieke of mediadruk én angst bij medewerkers.

Ook bestuur kan intimideren

Genk organiseert politieaanwezigheid niet standaard. Uitzonderingen worden genoteerd. Veiligheid begrenst vorm, maar schakelt tegenspraak niet uit.

Aanwezigheid is bestuurlijke interventie

WAT AANWEZIGHEID KAN DOEN

Belang, verantwoordelijkheid en nabijheid tonen. De-escaleren. Juiste vragen en respectvolle sfeer bewaken. Maar ook machtsongelijkheid suggereren.

WAT BURGEMEESTER BEWAAKT

Geen imitatie van strafrechtelijk verhoor. Nieuwe informatie onderzoeken. Correct verslag. Niet elke hoorzitting zelf leiden: vertrouwen in administratie blijft essentieel.

Meld tijdens hoorzitting geen onmiddellijke beslissing. Nieuwe informatie kan vervolgonderzoek vereisen.

Tegenspraak binnen bestuur

ADMINISTRATIE
Scheidt feiten van aannames
Durft moeilijke conclusies formuleren

BURGEMEESTER
Aanvaardt kritisch advies
Laat ruimte voor twijfel

Tegenspraak komt niet alleen van betrokkene. Ook intern moet zij georganiseerd zijn.

Ambtelijke loyaliteit bevestigt geen vooraf gewenste uitkomst; ze maakt rechtmatige en geïnformeerde beslissing mogelijk.

Na hoorzitting

Essentiële argumenten
herkenbaar beoordelen

Nieuwe relevante stukken
eerst controleren

Afstemming burgemeester
— administratie

Afstemming burgemeester
— CBS als goede praktijk

**Hoorzitting mag niet alleen procedureel vermeld worden.
Verweer moet zichtbaar doorwerken in beoordeling.**

Motiveren maakt redenering zichtbaar

PROPORTIONALITEIT

waarschuwing → voorwaarden → beperkingen → tijdelijk → ingrijpend

Waarom is deze maatregel noodzakelijk? Waarom volstaat minder ingrijpend alternatief niet?

Externe adviezen versterken beslissing, maar vervangen lokale beoordeling niet.

Bestuurlijke moed werkt in twee richtingen

INGRIJPEN

Ondanks onzekerheid optreden. Voorwaarden opleggen. Van advies afwijken. Bijsturen of beëindigen. Ook optreden heeft gevolgen.

NIET — OF NOG NIET — INGRIJPEN

Extra onderzoek vragen. Niet sluiten bij dun dossier. Voorlopige beoordeling herzien. Ook niet optreden heeft gevolgen.

Daadkracht is niet automatisch zwaarste maatregel.

Vijf lessen uit Genkse praktijk

01 Hoor over concrete elementen, niet over geruchten.

02 Organiseer tegenspraak vóór beslissing vaststaat.

03 Scheid informatiedossier van motiveringsdossier.

04 Beoordeel wezenlijke argumenten uit verweer.

05 Maak maatregelen controleerbaar, tijdelijk indien nodig en herbeoordeelbaar.

Betrouwbaarheid • voorwaarden • evaluatiemoment • opvolging • bestuurlijke weerbaarheid

SLOTBOODSCHAP

Horen is bereidheid ongelijk te kunnen hebben.

Beschermst burger en ondernemer tegen eenzijdigheid, verbetert informatiepositie van bestuur en voorkomt tunnelvisie en politieke overhaasting.

Burgemeester is geen rechter, maar mag niet wegkijken. Durf te beslissen én voorlopige oordelen bij te stellen.

